

Bewust kiezen voor een baan in de GGZ

Een switch van een baan als vrachtwagenchauffeur naar verpleegkundige in de geestelijke gezondheidszorg. Deze overstap is mogelijk door de samenwerking tussen het Friesland College en GGZ Friesland. Dankzij de in september gestarte Verpleegkundige BBL-opleiding (Beroepsbegeleidende Leerweg), kunnen mensen met verschillende achtergronden en leeftijden het vak van psychiatisch verpleegkundige instromen, mét een salaris.

Freke Kloek en Annemarieke Visser

Hoewel in Friesland nog weinig te merken is van krapte op de arbeidsmarkt in de zorg, is dit wel een tendens die landelijk doorzet. Om de krapte voor te zijn én om praktijk en opleiding dicht bij elkaar te brengen, zijn het Friesland College en GGZ Friesland samen de Verpleegkundige BBL gestart, ook wel inservice opleiding genoemd. VNN doet tevens mee aan het project. Annemarie Visser en Freke Kloek geven les op het Friesland College en hebben beiden ervaring in de GGZ. Als coaches van de leerlingen zijn ze nauw bij de nieuwe opleiding betrokken. Ze zijn enthousiast over de groep. Visser: 'Doordat deze mensen op latere leeftijd heel bewust voor de GGZ kiezen, zijn ze extra gemotiveerd. De BBL biedt dankzij het salaris de kans om, ook al ben je wat ouder, voor de richting te kiezen waar je hart ligt.'

De deelnemers

In totaal hebben zestig mensen gereageerd op de oproep van GGZ Friesland voor de BBL-opleiding. Na een selectieprocedure zijn twaalf mensen in september met de opleiding begonnen. Ze zijn tussen de twintig en vijftig jaar en hebben allemaal een andere achtergrond. Zo is er onder andere een onderwijzer, een vrachtwagenchauffeur, een groenteman en een welzijnswerker. Na drie maanden theorie gaan de leerlingen de praktijk in en krijgen ze nog één dag per week les op school. Het programma is in nauw overleg met het team Opleidingen van de GGZ tot stand gekomen. Zowel de coaches van het Friesland College als praktijkopleiders van GGZ Friesland komen regelmatig langs om te kijken hoe het gaat en werkbegeleiders te ondersteunen. Kloek: 'Ook kijken we samen met GGZ-medewerkers hoe we de opleiding zo goed mogelijk kunnen aansluiten op de praktijk.'

Zorg en welzijn

Binnen de GGZ is behoefte aan medewerkers die specifiek zijn opgeleid voor de GGZ. De algemene MBO-V opleiding is te veel gericht op de somatische zorg, vindt Visser. 'In de GGZ hebben verpleegkundigen meer de functie van begeleider en coach. Daarom zijn in de nieuwe opleiding veel welzijnsonderdelen te vinden. Het is een opleiding waar zorg en welzijn worden gecombineerd. Dankzij overleg met mensen van de werkvloer en patiënten en hun netwerk, weten we waar behoefte aan is en kunnen wij onze theorie daar op aanpassen. En zo kun je de kwaliteit van de opleiding verbeteren en leerlingen afleveren die meteen goed aan de slag kunnen.'

GGZ Magazine

Suicidepreventie in Friesland: 'Elke uiting is een serieus signaal'

Het aantal suicides in Friesland is terug te dringen dankzij intensieve zorg, samenwerking én preventie, vindt GGZ Friesland. Het project Suicidepreventie Friesland moet ervoor zorgen dat mensen na een poging in een hulpverleningstraject komen en het aantal suïcidepogingen met tien procent vermindert. Hulpverleners van verschillende organisaties krijgen een training aangeboden waarin aandacht is voor signalering en de juiste bejegening. 'Samen kunnen we mensenlevens redden', zegt Kees Arendz van Politie Fryslân.

Kees Arendz

Friesland kent ruim vijftig suïcides per jaar en ongeveer honderdvijftig niet geslaagde pogingen die bij de politie bekend zijn gemaakt. De meeste meldingen komen bij 112 binnen, dus de politie is vaak de eerste professional ter plekke. Volgens Kees Arendz, chef van Bureau Jeugd, Zeden en Slachtofferzaken, heeft elke agent hier in zijn carrière mee te maken. 'Suicide of een suïcidepoging heeft een grote impact. Soms hoor je een paar weken na een mislukte poging dat die persoon alsnog een geslaagde poging doet. Als professional vraag je je dan af of je het in het eerste contact wel goed hebt gedaan. Heb je wel het juiste gezegd? Had je het kunnen voorkomen? Bejegening houdt ons enorm bezig.'

Hulp bieden

Het project Suicidepreventie in Friesland is door GGZ Friesland ontwikkeld om het aantal suïcides met tien procent te verminderen. Belangrijk is dat mensen na een suïcidepoging hulp krijgen aangeboden. Deze hulp wordt minder vrijblijvend dan vóór het project. Alle meldingen komen via mail bij een preventiemedewerker van de GGZ terecht en vervolgens neemt een hulpverlener contact op voor een gesprek. 'Wij horen later wat er gebeurd is na onze melding en dat geeft een gerust gevoel', zegt Arendz. 'Door het overleg dat we hebben, weten we dat het slachtoffer bekend is bij de GGZ en dat hij of zij niet aan zijn lot wordt overgelaten.'

Signalen herkennen

Onder het motto 'Elke uiting is een serieus signaal', biedt GGZ Friesland een training aan voor zogenoemde gatekeepers: professionals die suïcidale mensen in hun werk kunnen tegenkomen. Dit zijn naast eigen medewerkers onder andere huisartsen, decanen en NS-personeel. Ook verschillende medewerkers van Politie Fryslân zullen de training volgen. Ze krijgen hier tips hoe ze het best contact kunnen maken met de slachtoffers en leren signalen herkennen. Volgens Arendz is hier binnen de politie veel animo voor. 'Veel medewerkers willen meer achtergrond hebben van psychische ziektes en leren hoe je hier het best mee om kunt gaan. Dat is belangrijk, want het gaat tenslotte om mensenlevens.'

Het projectteam Suicidepreventie is te bereiken via e-mail: voorkomsuicide@ggzfriesland.nl

GGZ Magazine

Voor u ligt het tweede GGZ Magazine, een uitgave van GGZ Friesland. Al onze relaties krijgen GGZ Magazine gratis toegestuurd.

GGZ Friesland is een deskundige en zelfverzekerde organisatie die weet wat ze wil: mensen met psychische problemen de helpende hand bieden. Dat doen we zoveel mogelijk samen met anderen. Bijvoorbeeld met huisartsen, ziekenhuizen, organisaties voor maatschappelijke opvang, verzorgingshuizen, verslavingszorg, gemeenten en verzekeraars.

In het GGZ Magazine kunnen we u een kijkje in onze keuken. We laten zien hoe we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid handen en voeten geven. Hoe we (samen)werken aan goede zorg en die zorg steeds opnieuw proberen te verbeteren. Bijvoorbeeld door samenwerking met huisartsen of door onze nieuwe opleiding voor psychiatisch verpleegkundigen. Wij hopen dat de voorbeelden in dit blad u blijven inspireren (blijvend) met ons de samenwerking te zoeken!

colofon

GGZ Magazine is een uitgave van GGZ Friesland.

Redactie Afdeling Communicatie

Interviews en vormgeving Groot Haar + Orth communicatieadviesbureau

Fotografie Fotobureau Het Hoge Noorden

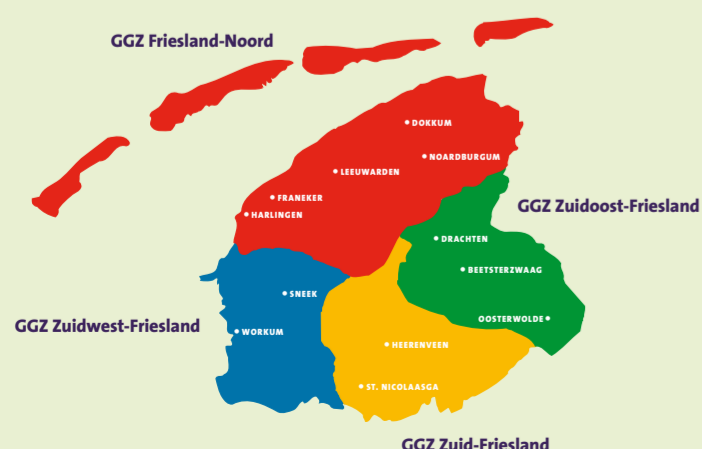
Druk Telenga Franeker
November 2007

adressen

Wilt u meer weten over de geestelijke gezondheidszorg in Friesland of de organisatie GGZ Friesland?

Neem dan contact op met:
GGZ Friesland, Postbus 932, 8901 BS Leeuwarden
Telefoon: 058 - 284 87 00, E-mail: pr@ggzfriesland.nl
Of ga naar www.ggzfriesland.nl

GGZ Friesland heeft locaties in Leeuwarden, Dokkum, Franeker Leeuwarden, Sneek, Workum, Heerenveen, St. Nicolaasga, Drachten en Oosterwolde.

Enquête: Friese verwijzer wil meer digitale informatie

Verwijzers zijn redelijk op de hoogte van het hulpaanbod van GGZ Friesland. Wel willen ze in de toekomst meer geïnformeerd worden via de digitale media. Een telefonisch informatiepunt kan daarnaast de bereikbaarheid flink verbeteren. Dit blijkt uit een enquête van GGZ Friesland naar de informatiebehoeften en wensen van verwijzers.

GGZ Friesland wil in de toekomst actiever en efficiënter communiceren met haar verwijzers. Om inzicht te krijgen in de informatiebehoefte van deze groep, stelde de Afdeling Communicatie deze zomer een schriftelijke enquête op. Van de ruim driehonderd verstuurdde enquêtes, kwam de helft terug.

Op de hoogte

Uit het onderzoek blijkt dat 95 procent van de verwijzers redelijk tot goed op de hoogte is van het hulpaanbod van GGZ Friesland. Ook weten de meeste verwijzers redelijk goed waar ze terecht

kunnen voor een verwijzing of meer informatie. Daarentegen willen ze wel sneller en adequater een terugkoppeling over hoe het met een bepaalde patiënt gaat.

Nieuwsbrief en relatiekrant

Op de vraag hoe verwijzers in de toekomst op de hoogte willen worden gehouden van het hulpaanbod van GGZ Friesland, kiest het merendeel voor de digitale media. Vooral de elektronische nieuwsbrief en de website van GGZ Friesland scoren hoog. Ook de relatiekrant wordt door verwijzers als een zinvol medium beschouwd. Posters, folders en mailtjes scoren een stuk minder. GGZ Friesland heeft inmiddels naar aanleiding van het onderzoek een aantal acties ondernomen. De nieuwe website van GGZ Friesland zal een belangrijke rol spelen bij de digitalisering van de informatie. Daarnaast wordt ook een koppeling met intranet Gerrit onderzocht. Verder bekijkt de organisatie of de bereikbaarheid vergroot kan worden door middel van een centraal telefoonnummer.

column

Met vertrouwen de toekomst tegemoet

GGZ Friesland is volop in beweging. In ons meerjarenplan 'Scherp aan de wind' hebben we onze speerpunten voor de komende jaren neergelegd vanuit drie centrale thema's: klantgerichtheid, kwaliteit en continuïteit. In dit relatiemagazine treft u markante voorbeelden van vernieuwende resultaten op deze terreinen.

De komende maanden gaan we hard aan de slag om onze organisatie gereed te maken voor een cruciale koersverandering. We gaan onze zorg anders groeperen. We zetten vier zorglijnen neer die op alle onderdelen sterk op elkaar en de vraag van patiënt en verwijzer zijn afgestemd.

In de Kinder en Jeugd GGZ richten we ons op nauwe samenwerking met de spelers in dat veld binnen Friesland, maar zoeken we daarnaast aansluiting bij buitenprovinciale spelers om onze kracht en ons behandelaanbod te versterken en verder uit te breiden. Hierdoor kunnen we sneller en gericht inspelen op de vragen die aan ons gesteld worden. Zeker bij kinder- en jeugdzorg wordt preventie en dienstverlening aan andere spelers in dat veld een centraal speerpunt.

In de Ouderen GGZ richten we ons op samenwerking met de verpleeghuiszorg en de thuiszorg. Daar gaan we verbanden aan om de zorg zo precies en gericht mogelijk naar de wensen van de doelgroepen aan te bieden. We besteden aandacht aan vernieuwende producten en verhoging van dienstverlening aan andere partijen.

De GGZ voor volwassenen wordt in twee grote zorglijnen ondergebracht. De ene zorggroep richt zich op de eenvoudige curatieve zorg. Het gaat hierbij om de behandeling van psychiatrische aandoeningen die in het algemeen op de polikliniek goed te behandelen zijn, maar waar voor een klein aantal patiënten dagbehandeling of klinische behandeling nodig is. De dienstverlening aan de huisarts wordt uitgebreid en we introduceren ook nieuwe kortdurende behandelvormen die elders ontwikkeld zijn en hun nut hebben bewezen. Met de huisartsen zijn we in overleg hoe we de ondersteuning die wij hen in hun praktijk bieden kunnen verbeteren en zo organiseren dat zij de regie daarover duidelijker kunnen voeren.

En tenslotte de tweede zorggroep, de ketencomplexe zorg. Hier behandelen we patiënten die zulke ernstige psychiatrische en sociale problemen hebben, dat blijvende of steeds terugkerende ondersteuning op allerlei levenssterreinen nodig zal zijn. We gaan de zorg zo vormgeven, dat deze flexibel en aangepast aan de directe wensen van patiënt, familie en omgeving geboden kan worden. Dit is de zorggroep waar als eerste ex-patiënten als ervaringsdeskundigen erop zullen toezien dat het klantenperspectief niet uit het oog verloren wordt. Daarnaast richten we ons hier op overlastgevend patiënten die met politie en justitie in aanraking komen.

U begrijpt dat ik - zeker nu we het ISO 9001 HKZ certificaat voor de hele organisatie hebben behaald - met medewerkers die steeds weer vernieuwend op de omgevingsvragen inspelen, de turbulente toekomst met vertrouwen tegemoet ga.

Rob Smeets
Raad van Bestuur GGZ Friesland

Patiënt én hulpverlener goed uit de startblokken

Startersgroep deeltijdbehandeling in Drachten.
V.l.n.r. Albert Duinkerken, Nynke Zandstra en Karianne Riks

Een goed begin is het halve werk. Dit geldt zeker voor patiënten waarbij een persoonlijkheidsstoornis wordt vermoed, maar waarbij de aard van de stoornis en de vervolghandeling nog onduidelijk is. Om deze groep niet tussen wal en schip te laten belanden, ontwikkelden zes medewerkers van GGZ Zuidoost-Friesland de startersgroep. De eerste resultaten zijn positief: hulpverleners krijgen de patiënt goed in beeld, patiënten beginnen gemotiveerder aan het vervoltraject.

De startersgroep is een kortdurende open groep die diagnostisch van aard is. Het programma bestaat uit een zes weken durende groepsbehandeling van één dag en kent drie therapieonderdelen, zowel non-verbale als verbale. Daarnaast wordt er bij iedere deelnemer een psychologisch onderzoek afgenomen en vindt er een systeemgesprek plaats. 'We proberen in korte tijd een helder beeld van de patiënt te krijgen', zegt coördinator en GZ-psycholoog Karianne Riks. 'We kunnen beter verwijzen en hierdoor daalt het aantal drop-outs in het vervoltraject.'

Wennen

De laagdrempeligheid en de korte tijdsduur heeft een positieve uitwerking op de patiënt. 'Als je iemand voorstelt om meteen een jaar in therapie te gaan, dan kan dat

geweldig afschrikken. Nu kun je ze alvast laten wennen aan een groep', zegt Albert Duinkerken, systeemtherapeut. 'Patiënten kijken na de startersgroep ook minder op tegen deelname aan een langerdurende behandeling binnen de deeltijdbehandeling.'

Inzicht

In alle therapieonderdelen wordt één thema zoals 'klachten en krachten', 'omgaan met anderen' en 'zorgen voor jezelf' besproken. Zo krijgen patiënten meer inzicht in hun eigen problemen en stellen ze binnen elk thema concrete behandeldoelen op. Maar het gaat niet alleen om de klachten, zegt GZ-psycholoog/psychotherapeut Nynke Zandstra. 'We willen niet alleen naar de problemen kijken maar juist ook de sterke kanten van een patiënt benadrukken.'

Gezondheidscentrum Oosterwolde: Alle zorg onder één dak

Inwoners van Oosterwolde kunnen in hun gemeente rekenen op goed georganiseerde gezondheidszorg. In een ruim opgezet Gezondheidscentrum kunnen ze terecht voor vrijwel alle vormen van zorg. GGZ Friesland heeft een eigen vleugel in het gebouw en merkt dat de korte lijnen tussen en samenwerking met andere zorgorganisaties voor veel nieuwe initiatieven zorgt. Huisarts Rick Reekers ziet dat zijn patiënten door de intensieve samenwerking sneller worden geholpen.

Theresia Talsma en Rick Reekers

Het Gezondheidscentrum is gevestigd in het oude gemeentehuis. Bij binnenkomst zit een apotheek en een thuiszorgwinkel en ook de woningbouwvereniging heeft een plek. Andere zorgaanbieders zijn: de thuiszorg, ouderenzorg, het consultatiebureau, de bloedbank, een cesartherapeut en een fysiotherapeut. Daarnaast hebben GGZ Friesland en Maatschappelijk Werk Friesland sinds september 2006 een eigen vleugel in het pand. 'Er is een nauwe samenwerking op gang gekomen met het maatschappelijk werk', vertelt sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV) Theresia Talsma. 'De lijnen zijn kort en we kunnen elkaar mooi aanvullen. We lopen gemakkelijk even bij elkaar naar binnen om vragen voor te leggen.'

Nieuwe groepen

Ruim een jaar zit GGZ Friesland nu met een multidisciplinair team (SPV, poliverpleegkundige, casemanager, psycholoog en psychiater) in het Gezondheidscentrum en de samenwerking met andere bewoners leidt tot nieuwe projecten. Talsma: 'Samen met de fysiotherapeut en cesartherapeut starten we dit najaar met een ontspanningsgroep en we zijn ook bezig met een runninggroep, waar cliënten onder professionele begeleiding sporten en sociale contacten opdoen.'

Korte lijnen

Huisarts Rick Reekers zit niet fysiek in het gemeenschappelijke gebouw, maar werkt nauw samen met

GGZ Friesland. Theresia Talsma werkt een dagdeel per drie weken op de praktijk van Reekers. Ze ziet hier cliënten voor korte behandelgesprekken of verwijst ze door. Maar ook buiten deze uren ziet Reekers profijt. 'Ik merk dat de lijnen veel korter zijn en cliënten snel geholpen kunnen worden. Bovendien hoeven mensen die in Oosterwolde wonen niet meer naar Drachten, maar ze kunnen nu op hun fiets naar de GGZ toe. Dat maakt het een stuk laagdrempeliger. We zitten als zorgaanbieders dicht bij elkaar en zijn ook dicht bij onze cliënten. Zo kunnen we mensen met psychosociale problemen of psychiatrische aandoeningen in onze gemeente beter begeleiden.'

GGZ Friesland HKZ gecertificeerd

GGZ Friesland mag zich sinds eind september een HKZ-gecertificeerde instelling noemen. De organisatie en haar klantgerichtheid werd scherp tegen het licht gehouden en het oordeel was op alle fronten positief. Volgens HKZ heeft de kwaliteitszorg binnen GGZ Friesland een groot draagvlak: 'De wil om kwaliteit te leveren is bij veel mensen aanwezig.'

De Raad van Bestuur van GGZ Friesland is tevreden met de uitkomst: 'Het keurmerk is niet alleen het bewijs dat we met z'n allen op de goede weg zitten. Ook naar onze klanten toe is het een signaal dat we de zaken intern op orde hebben en dat we voortdurend werken aan het verbeteren van onze zorg- en dienstverlening.'

Verbeterpunten

De huidige certificering betekent overigens niet dat GGZ Friesland rustig achterover kan leunen. Het HKZ-certificaat is drie jaar geldig. In die periode volgen nog twee tussentijdse toetsingen. Daarna wordt de organisatie opnieuw tegen het licht gehouden. De auditoren hadden daarnaast nog een aantal verbeterpunten die in de komende periode aangepakt worden.